

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 19 Основи містобудування

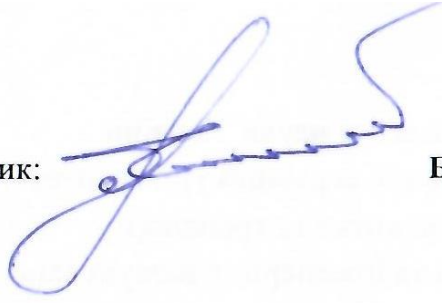
Реалізується в межах освітньої програми

Архітектура та містобудування

за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування.

на першому рівні вищої освіти.

Розробник:

2

Бородай С.П., старший викладач

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри архітектури та інженерних вишуквань	протокол від _____ № _____
	Завідувач кафедри Бородай Д.С.

Погоджено:

Гарант освітньої програми Бородай Д.С.Декан факультету, де реалізується освітня програма Соларьов О.О.

Рецензія на робочу програму надана

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації
 (Надія Бабакич)
Зареєстровано в електронній базі: дата: 18.07 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ОК 19 Основи містобудування							
2.	Факультет/кафедра	Будівництва та транспорту/ Кафедра архітектури та інженерних вишукувань							
3.	Статус ОК	Обов'язкові навчальні дисципліни							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» кваліфікація: бакалавр архітектури.							
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)								
6.	Рівень НРК	6 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	8 семестр: 1-15 тиждень							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	
	8 семестр	30	-	30	-	-	-	90	-
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Старший викладач Бородай Сергій Петрович							
11.1	Контактна інформація	Кабінет №431e; тел.050-344-10-96; e-mail boroday1@gmail.com							
12.	Загальний опис освітнього компонента	ОК Основи містобудування спрямований на отримання студентами теоретичних знань та практичних навиків у розробленні окремих частин та елементів міської та сільської системи, побудові мереж вулиць і доріг, забудові його центру, житлових районів, організації садово-паркових зон							
13.	Мета освітнього компонента	Навчити студентів розуміти: тенденції розвитку містобудування; основи класифікації міст; архітектурно-планувальні та композиційні методи формування просторів міст; напрямки розвитку міст і селищ.							
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вміннях та знаннях з таких освітніх компонентів як: Історія мистецтв та архітектури, Архітектурне проектування, Основи геодезії, Теорія архітектури, ландшафтного дизайну і типологія будівель. Архітектурно-будівельна фізика, Комп'ютерна графіка в архітектурному проектуванні 2. Освітній компонент є основою для набуття професійних навиків та вмінь, які є необхідними для архітектурного та містобудівного проектування. Освітній компонент є основою для таких освітніх компонентів як: Архітектурне проектування, Реконструкція міської забудови, Архітектурне робоче проектування. Інженерне обладнання будівель та споруд							

15.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає виконання студентами індивідуальних завдань, що виключає можливість плагіату і копіювання. завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушенням академічної доброчесності при вивченні ОК «Архітектурне проектування» вважаються : академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання кимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0 , повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання несамостійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
16.	Посилання на курс у системі Moodle	

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде ...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹														Як оцінюється РНД			
	ПРН2	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН15	ПРН16	ПРН18	ПРН19	ПРН20	ПРН21	
ДРН 1. Здатен аналізувати функціональне зонування міських територій;	+	+	+	+		+	+			+			+			+	+	Творче та аналітично-практичне завдання, модульний контроль, залік
ДРН 2. Здатен розробляти схеми генеральних планів міст, селищ міського типу та сіл;	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	Творче та розрахунково-практичне завдання, модульний контроль, залік
ДРН 3. Здатен розробляти заходи по створенню композиційних основ формування і детального планування: групи будівель, кварталу, мікрорайону.	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+			+		Творче та розрахунково-практичне завдання, модульний контроль, залік
ДРН 4. Здатен співвідносити свої проектні рішення з історією та традицією місцевості;	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+				+	+	Творче та розрахунково-практичне завдання, модульний контроль, залік

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

ДРН 5. Здатен використовувати історичні і традиційні планувальні рішення при створенні сучасних планувальних рішень міст, селищ та сіл.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Творче та розрахунково-практичне завдання, модульний контроль, залік

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ²
	Аудиторна робота дена			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Основні положення містобудування. - Поняття архітектурної діяльності та її роль в організації планувальної структури міст. - Основні завдання містобудування. - Архітектурно-естетичні цінності міського середовища. - Архітектурний проект – комплексна система. - Розділи проектно-кошторисної документації та стадії проектування	2	2	-	6	1,2,4,5,10,11,13, 15,19
Тема 2. Еволюція планування та забудови міських поселень. - Стародавні поселення. - Поселення середньовіччя. Поселення Київської Русі. - Утопічні поселення. Різні течії планування та забудови міст. - Сучасний період (XX та початку XXI ст.) планування міст. - Визначення основних схем розвитку (еволюції) міських поселень.	4	4	-	6	1,2,4,9,10,11,13, 15,19
Тема 3. Планувальна структура території міста.	2	2	-	8	1,2,3,4,5,9,10,11,13, 15

²Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

- Містоутворюючі фактори. - Вибір території для будівництва. - Функціональне зонування. Визначення функціонально-планувальної структури міста. - Розрахунок проектної чисельності населення. - Проектування схеми території населеного пункту із розбиттям на функціональні зони.					
Тема 4. Зонування населених місць і членування території. - Промислова зона міста. - Складська зона. - Зона зовнішнього транспорту. - Приміська зона. - Схема генерального плану «ідеального» міста	2	2	-	6	3,4,5,11,12,13
Тема 5. Сучасні види та системи розселення. - Визначення поняття “місто”. Критерії визначення міста. - Класифікація міських поселень. - Генеральний план. Функціонально-планувальна структура міста.	2	2	-	6	3,4,5,10,11,12,14,15
Тема 6. Мережі культурно-побутового обслуговування населення. - Органи управління і зв'язку. - Комунальні підприємства. - Підприємства побутового обслуговування. - Підприємства громадського харчування. Підприємства роздрібної торгівлі. - Дошкільні заклади. Загальноосвітні заклади. Позашкільні заклади. - Лікувально-профілактичні заклади. - Фізкультурно-оздоровчі та спортивні заклади. - Культурно-освітні установи.	4	4	-	8	3,4,5,14,15,16
Тема 7. Планувальна організація та композиційне вирішення житлової забудови. - Житлова забудова. Санітарно-гігієнічні та протипожежні вимоги до розміщення забудови. - Архітектурно-просторове та композиційне вирішення житлової забудови. - Економіка житлової забудови та основні техніко-економічні показники. - Підбір житлових будівель оптимальної поверховості. Складання балансу	2	2	-	8	3,4,5,6,7,8,9,14,15

території житлового району. - Проектування розпланування житлової групи мікрорайону .					
Тема 8. Композиційні прийоми формування містобудівного об'єкту. - Типи планування. - Види композиції. -Тектонічна та естетична організація об'ємно-просторової структури.	2	2	-	6	1,2,3,4,6,7,8,14,15,17
Тема 9. Прийоми вирішення ансамблів і центрів населених місць. - Громадський центр міста. -Організація мережі культурно-побутового обслуговування. - Системи громадських центрів. - - Проектування благоустрою території житлової та громадської забудови.	2	2	-	6	1,2,3,5,6,7,8,14,19
Тема 10. Планувальна структура промислової і складської зони. - Планувальні особливості промислової зони. - Складська зона. - Зона зовнішнього транспорту. - Приміська зона.	2	2	-	6	3,5,6,7,18,19
Тема 11. Мережа вулиць і шляхів, транспортне обслуговування. - Вулично-дорожня мережа. - Класифікація, функціональні схеми. -Зовнішні і внутрішньогосподарські зв'язки. - Вулично-шляхова мережа населених пунктів. - Автостоянки та гаражі. - Проектування профілів вулиць та доріг.	2	2	-	8	1,2,3,5,6,7,8,14,15
Тема 12. Інженерна підготовка території та інфраструктури. -Інженерне обладнання. - Проект комплексного благоустрою. Принципи озеленення житлової групи. - -Водопостачання. Каналізація. Електро-, тепло-, та газопостачання. - Інженерна підготовка і захист території.	2	2	-	8	2,3,4,5, 6,7,8,14,16,17
Тема 13. Поняття стилю в архітектурі. - Визначення поняття стилю в архітектурі. - Середньовічні стилі. - Ренесанс, бароко. - Класицизм, еkleктика, модерн.	2	2	-	8	

- Модерністські напрямки ХХ ст. в архітектурі. - Стили в архітектурі українських міст Визначити архітектурні стилі будівель та споруд нашого міста.					
Всього за семестр	30	30		90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1. Здатен аналізувати функціональне зонування міських територій;	<i>Словесні методи</i> – вивчення теоретичного матеріалу на лекціях з наочною демонстрацією за допомогою мультимедіа та інтерактивною дискусією. <i>Практичні методи</i> - передпроектний аналіз за індивідуальним завданням Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	12	Робота з методичними вказівками, довідниками, посібниками, проектами-аналогами, інтернет-ресурсами	18
ДРН 2. Здатен розробляти схеми генеральних планів міст, селищ міського типу та сіл;	<i>Словесні методи</i> – вивчення теоретичного лекційного матеріалу з наочною демонстрацією на мультимедійних засобах та інтерактивним спілкуванням викладач - студент. <i>Методи гармонізації творчого пошуку</i> , пов'язані з інтеграцією містобудівних задумів з композиційними та технічними рішеннями. <i>Практичні методи</i> - формування архітектурно-планувальних рішень з урахуванням нормативних вимог. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	12	Засвоєння теоретичного матеріалу, робота з методичними вказівками, підручниками та посібниками. Виконання індивідуальних завдань пов'язаних з світлотехнічними та акустичними розрахунками	18
ДРН 3. Здатен озробляти заходи по створенню композиційних основ формоутворення і детального планування: групи будівель, кварталу, мікрорайону.	<i>Методи функціонального моделювання</i> : пов'язані з диференціацією елементів містобудівних об'єктів на функціональні складові <i>Комплексний метод містобудівного проектування</i> - поєднання теорії і практики при навчанні, інтеграція творчого пошуку при врахуванні функціональних та естетичних вимог щодо містобудівних об'єктів. <i>Практичні методи</i> - виконання індивідуальних архітектурно-планувальних завдань Використання платформи MOODLE, ZOOM, під час змішаної форми навчання.	12	Робота з нормативною літературою, довідниками, проектами-аналогами. Виконання індивідуальних архітектурно-технічних завдань.	18
ДРН 4. Здатен	<i>Комплексний метод містобудівного проектування</i> - поєднання теорії і практики	12	Робота з нормативною літературою,	18

співвідносити свої проектні рішення з історією та традицією місцевості;	при навчанні, інтеграція творчого пошуку при врахуванні функціональних та нормативних вимог щодо при проектуванні архітектурних об'єктів. <i>Практичні методи</i> - виконання індивідуальних функціонально-планувальних та композиційних завдань. Використання платформи MOODLE, ZOOM, під час змішаної форми навчання..		довідниками, проектами-аналогами. Виконання індивідуальних архітектурних та об'ємно-просторових завдань.	
ДРН 5. Здатен використовувати історичні і традиційні планувальні рішення при створенні сучасних планувальних рішень міст, селищ та сіл.	<i>Комплексний метод містобудівного проектування:</i> пов'язаний з одночасним вирішенням композиційних, функціональних і технічних завдань при розробленні містобудівної документації. <i>Практичні методи</i> – виконання архітектурно-планувальних креслень за індивідуальним завданням. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	12	Робота з нормативною літературою, довідниками, проектами-аналогами. Виконання індивідуальних архітектурних та об'ємно-просторових завдань.	18

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальні практичні роботи і розрахунки (13 робіт)	70 балів /70%	По закінченні вивчення теми
2.	Підсумковий іспит в кінці семестру	30 балів /30%	По закінченні вивчення курсу

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальні практичні роботи і розрахунки (7 робіт)	<4,0 балів	4 -6 балів	6,5-9 балів	9,5-10 балів
	Індивідуальні практичні роботи не відповідають поставленому завданню, розрахунки виконано невірні	Індивідуальні практичні роботи відповідають завданню, розрахунки виконані на достатньому рівні, але мають суттєві помилки	Індивідуальні практичні роботи відповідають завданню, розрахунки виконані на достатньому рівні, але мають незначні помилки	Індивідуальні практичні роботи і розрахунки виконано на високому рівні
Підсумковий іспит в кінці семестру	<14 балів	14-20 балів	21-26 балів	27-30 балів
	Відповіді на теоретичні питання не-	Відповіді на теоретичні питання в	Відповіді на теоретичні питання пра-	Відповіді на теоретичні питання пра-

	правильні, або поверхневі . Практичне завдання виконано неправильно, або з серйозними зауваженнями	цілomu правильні, але неповні . Практичне завдання виконано з зауваженнями	вильні, але не зовсім повні . Практичне завдання виконано правильно, але з зауваженнями	вильні і повні . Практичне завдання виконано правильно

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним творчим завданням</i>	Кожне практичне заняття
2.	<i>Усний зворотний зв'язок на практичні містобудівні завдання</i>	Кожне практичне містобудівне завдання

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Дідик В.В. Планування міст / В.В. Дідик, А.П. Павлів. – Львів: Львівська політехніка, 2003.
2. Фомін І.О. Основи теорії містобудування: Підручник. - К.: Наукова думка, 1997.
3. Посацький Б.С. Формування архітектурного образу міста: Навч. посібник. - К., 1993.
4. Тосунова М.И. Планировка городов и населенных мест: Учебник для техникумов. - 2-е изд., перераб. и доп. - К, 2005.
5. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій. Державні будівельні норми. Мінрегіонбуд України. К.: 2019. –185 с.
6. ДБН Б 2.3-5:2018. Вулиці та дороги населених пунктів. Державні будівельні норми України. К.: Мінінвестбуд України, 2019.-183 с.
7. Михайленко В. Є. Інженерна та комп'ютерна графіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. [текст] / В. Є. Михайленко, В. В. Ванін, С. М. Ковальов — 3-тє вид. — К.: Каравела, 2003. — 344с.
8. Будівельне креслення: навчально-методичний посібник та завдання до виконання графічної і самостійної роботи для студентів усіх форм навчання з курсу «Інженерна графіка» для студентів напряму «Будівництво» / Укладачі: А. І. Пік,
9. Бирюков Л.Е. Основы планировки и благоустройства населенных мест и промышленных территорий: Учеб. пособие для вузов. –К. Будівельник, 1999.-232 с.

10. Мартишова Л. С. Основи містобудування : конспект лекцій для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2 курсу денної форми навчання спеціальності 191 – Архітектура та містобудування) / Л. С. Мартишова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 80 с.

11. Про регулювання містобудівної діяльності. Закон України (зі змінами, внесеними згідно із Законами) - Відомості Верховної Ради України, 2011, № 34, ст.343

6.1.1. Методичне забезпечення

12. Бородай С П. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Основи містобудування » для студентів 4 курсу денної форми навчання спеціальності «Архітектура та містобудування».- СНАУ, 2022р..- 26с

13. Бородай С.П.Основи містобудування. Конспект лекцій для студентів 4 курсу денної форми навчання спеціальності «Архітектура та містобудування».- СНАУ, 2022р..- 68с.

6.2.Інші джерела

14. Боговая И.О., Фурсова Л.М. Ландшафтное искусство: Учебник для вузов - К.: Агропромиздат. 1998.

15.Бунин А.В., Саваренская Т.Ф. История градостроительного искусства. В 2-х т. - 2-е изд., 1999. - Т. 1. - 495 с; Т. 2.

16. Історія української архітектури /Ю. С. Асєєв, В. В. Вечерський, О. М. Годованюк та ін./ (Наукове видання 2003 року) . - 471 с;

17.Грубе Г.Р., Кучмар А. Путеводитель по архитектурным формам: Справочник / Пер. с нем. М.В.Алешечкиной. - М.: Стройиздат. 1990.

18.ДБН Б.2.4-3-95 Генеральні плани сільськогосподарських підприємств, - К.:1995, - 52с.

19.ДБН А.2.2-3-2004 Склад, порядок розроблення, погодження та затвердження проектної документації для будівництва, - К.:2004, - 35 с.

20. Бородай А.С. Височин І.А., Андрух С.Л., Бородай С.П., Бородай Д.С., Галушка С.А. Проблема просторового буття мешканця мегаполіса. Науковий вісник будівництва. Харків, ХНУБА №3, 2020. – С. 62-71.